

1. ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΠΟΧΡΩΣΗ ΤΟΥ ΓΚΡΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/05/2023

Σελίδα: 41

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Μια νέα απόχρωση του γκρι;

Η εντυπωσιακή πρωτοκαθεδρία του Ρετζεπ Ταγίπ Ερντογάν στον πρώτο γύρο των εκλογών, παρά τις αντίθετες δημοσκοπικές προβλέψεις, προδικάζει εν πολλοίς και το τελικό αποτέλεσμα στον δεύτερο γύρο στις 28 Μαΐου. Ο Ερντογάν εκτός δραματικής ανατροπής θα είναι και πάλι ο πρόεδρος της Τουρκίας έχοντας μάλιστα (ο κυβερνητικός συνασπισμός) ήδη εξασφαλίσει την πλειοψηφία στην Εθνοσυνέλευση. Το τελικό αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί βέβαια από το πού θα κατευθυνθούν τα περίπου 2,8 εκατ. ψηφοφόρων που επέλεξαν τον τρίτο υποψήφιο, τον ακροδεξιό, υπερεθνικιστή Σινάν Ογάν, αν και προβλέπεται ότι θα στηρίξουν τον Ερντογάν.

Η νέα επικράτηση Ερντογάν ύστερα από 22 χρόνια στην ηγεσία της χώρας πιστοποιεί πρώτα απ' όλα την πολιτική ανθεκτικότητα του άνδρος και τη χαρισματική σχέση του με την κοινωνία. Πιστοποιεί επίσης ότι η Τουρκία επιλέγει συνέχεια παρά αλλαγή. Το (εθνικιστικό) συναίσθημα στο οποίο πρωτίστως απευθύνθηκε ο πρόεδρος Ερντογάν κατίσχυσε... της τιμής του κρεμμυδιού (οικονομία) με την οποία του αντιπαράτάχθηκε ο Κεμάλ Κλιπσντάρογλου. Αν και βέβαια η Τουρκία εμφανίζεται τώρα ως μια βαθύτατα πολωμένη, διχασμένη χώρα. Η προσδοκία ότι ο αυταρχισμός θα μπορούσε να πτηθεί μέσω της κάλπης και η δημοκρατία να επανέλθει δεν επαληθεύτηκε. Η Δύση εμφανίζεται ως να πτήθηκε. Η Ρωσία (Πούτιν) ως να νίκησε. Η κατάσταση όμως είναι πολύ πιο σύνθετη. Αυτό που θέλει ο Ερντογάν είναι η Τουρκία να λειτουργεί όσο το δυνατόν ως αυτόνομος πόλος επιρροής. Αλλωστε ο Ερντογάν της νέας περιόδου δεν θα είναι ο ίδιος. Θα έχουμε πιθανότατα μια νέα οβιδιακή του μετάλλαξη. Μια νέα απόχρωση του γκρι. Ενδεχομένως δηλαδή να μην έχουμε και τόσο πολύ «τον διάβολο που γνωρίζουμε», αν και όχι μια εντελώς άγνωστη οντότητα.

Η Τουρκία υπό τον Ερντογάν θα συνεχίσει τον ιδιαίτερο δρόμο της ως sui generis χώρα της Δύσης που επιδιώκει την εμπέδωσή της στον ρόλο της ως περιφερειακής δύναμης με ικανότητα να συνομιλεί με Ρωσία και ΗΠΑ με απότερο στόχο, φαντασίωση ίσως, να λειτουργεί ως παγκόσμιος πόλος εξουσίας σε ένα πολυπολικό διεθνές σύστημα. Αλλά η διηνική οικονομική πραγματικότητα θα επιβάλει τη λογική της. Θα αναγκάσει τον Ερντογάν να επαναπροσεγγίσει ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οθεν μια ευκαιρία για Ευρώπη και Ελλάδα.

Μια κατηγορία Ελλήνων είναι βέβαια περικοπής με την προοπτική επανεκλογής Ερντογάν αλλά για ένα μάλλον στρεβλό (αν όχι ανήθικο) λόγο. Γιατί εκτιμά ότι υπό τον Ερντογάν η Τουρκία θα παραμείνει μια αυταρχική χώρα, αντίπαλος της Δύσης, ενώ η Ελλάδα αντίθετα «το καϊδεμένο παιδί» της που θα απολαμβάνει τη στήριξή της. Θυσιάζεται έτσι τόσο η ηθική της δημοκρατίας όσο και τα διαχρονικά συμφέροντα της χώρας που, σύμφωνα και με τον Πρωθυπουργό, εξυπηρετούνται από μια δημοκρατική, ευρωπαϊκή, αναπτυγμένη Τουρκία. Οι δημοκρατίες ως γνωστόν δεν καταφεύγουν σε πόλεμο μεταξύ τους. Τα αυταρχικά καθεστώτα καταφεύγουν. Οι δημοκρατίες σέβονται τόσο το κράτος δικαίου όσο και το διεθνές δίκαιο. Τα αυταρχικά καθεστώτα περιφρονούν συνήθως αμφότερα.

Πάντως, σε σύντομο χρονικό διάστημα Ελλάδα και Τουρκία θα έχουν δύο νεοεκλεγμένες κυβερνήσεις με φρέσκια εντολή και νομιμοποίηση, πολιτικά ικανές να ανοίξουν τη διαδικασία εξομάλυνσης των σχέσεων και επίλυσης των προβλημάτων εκείνων που μπορούν να επιλυθούν. Γιατί κάποια (που θίγουν την ελληνική κυριαρχία) δεν λύνονται. Ξεπερνιούνται στο βάθος χρόνου ίσως.

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης είναι πρώην προεβουτής - σύμβουλος ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ENAMETI και Research Associate LSE. Από τις εκδόσεις Παναζήση κυκλοφόρησε το νέο Βίβλιο του «Ελλάδα: Ορίζοντας 2030. Οι προκλήσεις Τουρκίας και Ευρώπης».